

۲۰۲۰/۰۴/۲۳

محمد شريف منصور

نگاهی به دوره اول ریاست جمهوری محمد اشرف غنی

بسم الله الرحمن الرحيم

قسمت اول

دوران زمامداری محمد اشرف غنی احمدزی از همان دوران هایی است که در تاریخ از آن به عنوان عصر طلایی یاد میکنند ، همانطور که ما اکنون به امان الله کبیر درود میفرستیم و دوران سلطنت او را از جمله دوران های طلایی افغانستان میدانیم یک قرن بعد نسل های بعدی ما از این دوران به عنوان یکی از دوره های پیشرفت و عصری سازی افغانستان یاد خواهند کرد . اکثر مردم فکر میکنند که جلالتماب رئیس جمهور محمد اشرف غنی تنها در پی تکمیل فصل ناتمام مرحوم شاه امان الله خان است ولی به نظر من او میخواهد تا تمام فصول ناتمام افغانستان را تکمیل کند ، او مصمم است تا در کنار آرزوهای امان الله خان ، به رویاهای شهید محمد داود خان هم جامه عمل بپوشاند .

گذشته شفاف ، تحصیلات عالی ، سوابق کاری درخشان و تسلط کامل بر تاریخ از محمد اشرف غنی شخصیتی کاملا متمایز با دیگر رهبران کنونی کشور میسازد .

با وجود آنکه در جامعه کنونی افغانستان گفتن چنین موضوعی به صلاح نیست اما باید بگویم که پشت هر مرد موفق زنی هست و یکی از دلایل اصلی موفقیت های رئیس جمهور محمد اشرف غنی داشتن بانویی فرهیخته مانند بانو رولا غنی است . در طول تاریخ افغانستان رئیس جمهوری و در واقع زمامداری به سطح تحصیلات محمد اشرف غنی نداشته ایم .

محمد اشرف غنی وزیر مالیه اسبق افغانستان که در دوران وزارت خویش به عنوان بهترین وزیر مالیه آسیا برگزیده شده بود در سال ۱۳۹۳ رسماً نامزد انتخابات ریاست جمهوری افغانستان شد ، انتخابات

سال ۹۳ به دور دوم انجامید و در دور دوم رئیس جمهور غنی با اکثریت آرا از سوی کمیسیون انتخابات به عنوان رئیس جمهور منتخب معرفی شد .

داکتر عبدالله نامزد دیگر انتخابات مانند انتخابات قبلی و بعدی ادعای تقلب سر داد و همپیمانان او هم به پشتیبانی او برخاستند و به قول خودشان آماده شده بودند که ۱۷ ولایت را سقوط بدهند (نقل قول مستقیم از استاد عطا محمد نور والی پیشین بلخ در برنامه کاکتوس شبکه ۱) رئیس جمهور غنی هم که از سوی نهاد قانونی و مستقل کمیسیون انتخابات به عنوان برنده انتخابات معرفی شده بود

از حق قانونی خویش دست نکشید و بالاخره تحت فشارهای داخلی و خارجی دولت وحدت ملی به وجود آمد . سیاستمداران افغانستان از همان ابتدا با لحن آکنده از افتخار گفتند که وحدت ملی یک طرح افغانی است ! متعجب که تقسیم قدرت میان دونفر چه افتخاری میتواند داشته باشد و یا چقدر نبوغ میخواهد

اما با توجه به سیاست های سیاستمداران نخبه ما در دو دهه اخیر طبعاً همین کار هم میتواند کار برجسته ای باشد !

دولت ائتلافی در کشورهای جهان سومی به عنوان راه حل مناسبی برای پایان دادن به اختلاف ها به کار میرود مثلاً در دهه هفتاد تنظیم های جهادی پس از یک فصل نبرد مسلحانه تصمیم گرفتند تا یک دولت ائتلافی را تشکیل بدهند اگرچه این دولت تشکیل شد ولی چندان موثر نبود و نبرد بر سر قدرت ادامه یافت و به انهدام کامل کابل انجامید .

در سال ۲۰۰۲ لوران کابیلای رئیس جمهور کنگو توسط یکی از محافظانش به قتل رسید و هرج و مرج شدت یافت و مدتی بعد مذاکرات با شورشیان به نتیجه رسید دولتی به وجود آمد که ژوف کابیلای ریاست آن و چهارتن از شورشیان معاونت ریاست جمهوری را به عهده داشتند .

طرح دولت ائتلافی برای بحران انتخاباتی افغانستان هم مناسب بود پس آنرا اجرا کردند و بدین ترتیب حکومت وحدت ملی تشکیل شد و داکتر محمد اشرف غنی به عنوان رئیس جمهور و داکتر عبدالله به عنوان رئیس اجراییه آغاز به کار کردند .

روز ۷ میزان سال ۱۳۹۳ محمد اشرف غنی رسماً طی مراسم رسمی سوگند ریاست جمهوری را ادا کرد .

پایان بخشیدن به وابستگی مطلق :

وابستگی مطلق ترانزیتی و تجارتي به پاکستان ، وجود جزیره های متعدد قدرت در گوشه و کنار افغانستان ، سردر گمی نیروهای قوای مسلح بخاطر نداشتن تعریف واضح از دشمن بخشی میراث شومی بودند که دولت گذشته برای رئیس جمهور غنی به ارث گذاشته بود .

وابسته گی مطلق ترانزیتی ، تجارتي افغانستان به پاکستان و در اختیار داشتن نیروهای نیابتی دو حربه مهم و اهرم فشار

د پانوی شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاډونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاډوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

پاکستان بر علیه دولت مردان افغان در چهل و اندی ساله گذشته بود ، وابسته گی مطلق ترانزیتی ، تجارتی کارت برنده مهمی برای پاکستان به شمار میرفت ، به گونه ای که بسته شدن راه های مواصلاتی پاکستان و افغانستان باعث استعفای شهید محمد داود خان صدراعظم سابق افغانستان شد ، پس از آن هم پاکستان هر از گاهی از این کارت استفاده میکرد و هر بار استفاده از آن ضرر هنگفت مالی را برای تاجران افغان به بار می آورد

شهید محمد داود خان رئیس جمهور سابق افغانستان میخواست تا با وصل کردن افغانستان از طریق خط آهن به سایر کشورها وابستگی مطلق به پاکستان را برای همیشه پایان بدهد ، با انجام برنامه توسعه و اقتصادی هفت ساله و برای خط آهن مبلغ ۴۰ میلیارد افغانی پیشبینی شده بود . (۱)

اما متأسفانه با بروز کودتای ننگین ۷ ثور و شهادت محمد داود خان تحقق این رویا تا دوران ریاست جمهوری محمد اشرف غنی به تعویق افتاد .

ناگفته نماند که قدامت خط آهن به دوران طلایی امانی برمیگردد و اولین خط آهن توسط اعلیحضرت امان الله خان در کابل پایتخت افغانستان ساخته شد .

رئیس جمهور محمد اشرف غنی برای شکستن این وابستگی دیپلماسی فعال وصل شدن به منطقه را روی دست گرفت که نتایج فوق العاده درخشانی را به بار آورد ، رئیس جمهور محمد اشرف غنی با وصل کردن افغانستان از طریق خط آهن و فعال کردن دهلیزهای هوایی و بندر چابهار وابستگی مطلق ترانزیتی ، تجارتی افغانستان به پاکستان را شکست و یکی از دو اهرم فشار را از دست پاکستان گرفت .

توسعه ترانسپورت و قوای هوایی :

اعلیحضرت امان الله خان بنیانگذار قوای هوایی افغانستان هستند و قوای هوایی افغانستان پس از گرفتن استقلال توسط ایشان ایجاد شد

البته توسعه ترانسپورت هوایی از جمله کارکردهای درخشان شهید محمد داود خان بود ، شهید محمد داود خان در اواخر سال ۱۳۳۵ و در دوران صدرات اعظمی ریاست هوایی ملکی را تاسیس کرد و میدان هوایی کابل را ساخت (۲)

رئیس جمهور غنی هم مانند دو رهبر ملی دیگرمان در این مورد تلاش های زیادی کرد ، با گماشتن متخصصان افغان بعد از ۲۶ سال کنترول حریم هوایی را به خود افغانها سپرد

همچنان طی چهار سال اخیر ، میدانهای هوایی نیمروز ، بامیان و فراه ،

ترمینل میدانهای هوایی کندز ، میمنه ، قندهار و خوست ، میدان هوایی محلی ولسوالی جاغوری و خط رنوی میدان هوایی زابل اعمار شده است . (۳)

رئیس جمهور محمد اشرف غنی به توسعه و تجهیز قوای هوایی افغانستان هم توجه ویژه ای داشته است ، افزایش سه برابری کادر و نیروهای قوای هوایی و تجهیز آنان به هلیکوپترهای عصری از خدمات ارزنده رئیس جمهور غنی در دوره اول ریاست جمهوری ایشان است . (۴)

مهار آب :

مهار آب های افغانستان یکی از آرزوهای بزرگ شهید محمد داود خان بود ، او میخواست تا با احداث بندهای آبگردان آب دریاها را ضمن مهار آب های کشور میزان بهره وری از آن را افزایش بدهد و البته حق آبه کشورهای همسایه هم در نظر گرفته شده بود . (۵)

رئیس جمهور محمد اشرف غنی هم با توجه جدی به پروژه های ساخت بندها و افتتاح آنها آب افغانستان را تا حد زیادی مهار کرد که البته این امر مورد مخالفت شدید کشورهای همسایه که برای دهه ها از آب های کشور به وفور آن هم به طور رایگان استفاده میکردند قرار گرفت ولی رئیس جمهور به مخالفت آنان وقعی ننهاد و آن ها هم با وجود تهدیدهای بی ثمرشان قانع شدند که به دریافت حق آبه شان اکتفا کنند .

توسعه زیربنای مخابراتی

در سال ۱۸۹۸ اولین تلفون سیمدار در ارگ سلطنتی نصب شد و در سال ۱۹۱۴ تلگراف هم در افغانستان مورد استفاده قرار گرفت .

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در دوران صدارت شهید محمد داود خان تاسیس شد و در سال ۱۹۶۱ یک پایه دستگاه ۱۵۰۰ لاین از کشور چکسلواکی خریداری شده و در کابل نصب شد . (۶)

مخابرات افغانستان در زمان سلطنت و سالهای اول جمهورییت ضعیف و محدود بود

محمد داود خان طرحی را برای توسعه مخابرات افغانستان توسط فایبر نوری و اقمار مصنوعی روی دست گرفت ، اتحاد جماهیر شوروی و جاپان هم آماده همکاری در تطبیق این پروژه بودند و بانک اسلامی و عربستان سعودی هم تامین هزینه این

د پانوی شمیره: له 2 تر3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
پادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالې د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

پروژه را پذیرفتند ، متأسفانه کوتای ۷ ثور این روند را هم تحت تاثیر قرار داد . (۷)

پس از سقوط دکتر نجیب الله و آغاز نبردهای جنون آمیز تنظیم ها سیستم های مخابراتی هم مانند دیگر تاسیسات حیاتی مورد آسیب های شدیدی قرار گرفت .

در دوره اول ریاست جمهوری محمد اشرف غنی ظرفیت شبکه فابیر نوری به طول ۴۷۰۰ کیلومتر توسعه یافته که ۲۵ ولایت را در بر میگیرد و انشاءالله تا سال ۱۴۰۰ سرتاسر کشور را تحت پوشش قرار خواهد گرفت ، ظرفیت شبکه فابیر نوری از ۱۰ gb به ۳۰ gb ارتقا یافته است و همچنان مولدیت ماهواره افغان ست ۱ هم پس از ارتقا از حالت زیان بار به در آمده و با عاید سالانه ۱۵ میلیون دالر به یک منبع عایداتی دولت مبدل شده است .

نکته پر اهمیت دیگر شروع پروژه دیجیتالی کاسا است که زمینه اتصال آسیای میانه به آسیای جنوبی را از طریق افغانستان مهیا میکند . (۸)

برق :

تاریخچه استفاده از برق در افغانستان به ۱۲۷ سال قبل و در زمان سلطنت امیر عبدالرحمن خان میرسد ، در آن زمان برای اولین بار یک دستگاه داینموی کوچک که توانایی روشن کردن ۴۰ چراغ را داشت در ارگ سلطنتی نصب و مورد استفاده قرار گرفت .

در زمان سلطنت اعلیحضرت امان الله خان روند توزیع برق فابریکه جبل اسراج به شهر کابل آغاز شد و بعد مورد توسعه قرار گرفت .

در سال ۱۳۰۲ یک پایه داینموی بیست کیلوواتی آبی در پغمان آغاز به فعالیت کرد و در سال ۱۳۰۴ یک پایه ماشین با ظرفیت ۶۰ کیلووات به جلال آباد رسید . (۹)

در زمان سلطنت ظاهرشاه و پس از اجرای برنامه توسعه پنج ساله دوم که زیر نظر شهید محمد داود خان تهیه و ترتیب شده بود ظرفیت تولید برق افغانستان از ۳۶ میلیون کیلووات به ۳۰۲ میلیون کیلووات رسید .

پیشینی شده بود که پس از اجرای برنامه هفت ساله که توسط محمد داود خان برنامه ریزی شده بود ظرفیت تولید برق به یک میلیارد و ششصد و بیست و هفت میلیون کیلووات برسد اما متأسفانه کودتای هفت ثور پیش آمد . (۱۰)

دولت افغانستان تحت رهبری محمد اشرف غنی از تمام امکانات برای تامین برق مورد نیاز کشور استفاده کردند ، دولت در کنار واردات برق با احداث بندها و ایجاد نیروگاه های انرژی آفتابی و گازی توانسته است بخشی از برق مورد نیاز کشور را تولید کند .

بر اساس آمار ارائه شده توسط شرکت برشنا تعداد مشترکان برق افغانستان که از ۱.۱ میلیون نفر قبل از سال ۹۳ به ۱.۶ میلیون نفر در سال ۹۸ رسیده است ، همچنان در طی دوره اول ریاست جمهوری جلالتماب محمد اشرف غنی ۷ سب استیشن برق توسعه یافته و ۱۱ سب استیشن جدید هم احداث شده است .

پایان قسمت اول

منابع :

- ۱_ انکشاف اقتصادی افغانستان در دوره شهید داود خان ، به روایت عزیز فروغ وزیر سابق پلان افغانستان ، برگردان به متن : بانو نصیبه اکرم حیدری ، پورتال وزین افغان جرمن آنلاین
- ۲_ مقاله " نام کابل مقدس است . . . به قلم بانو نصیبه اکرم حیدری ، پورتال افغان جرمن آنلاین
- ۳_ دستاوردهای حکومت وحدت ملی ص ۸۷
- ۴_ دستاوردهای حکومت وحدت ملی ، ص ۱۰۴
- ۵_ انکشاف اقتصادی افغانستان . . . بانو نصیبه اکرم حیدری ، پورتال افغان جرمن
- ۶_ تاریخچه وزارت مخابرات و تکنالوژی
- ۷_ انکشاف اقتصادی افغانستان ، بانو نصیبه اکرم حیدری ، پورتال افغان جرمن
- ۸_ دستاوردهای حکومت وحدت ملی ، ص ۸۹ _ ۹۰
- ۹_ روزنامه انیس ، منتشر شده در ماه عقرب سال ۱۳۴۸
- ۱۰_ انکشاف اقتصادی افغانستان . . . بانو نصیبه اکرم حیدری ، پورتال افغان جرمن

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ